

Protokoll fört vid enskild föredragning

Näringsavdelningen
Jordbruksbyrån, N2

Beslutande
Minister
Jesper Josefsson

Föredragande
Programansvarig
Leila Lindström

Justerat
Omedelbart

Nr 10

Urvalskriterier vid handläggning av ansökningar om ersättning till jordbrukare för icke-produktiva investeringar.

ÅLR 2024/6454

Beslut

Beslöts fastställa urvalskriterier för landskapets genomförande av Ålands interventioner i Finlands CAP-strategiplan 2023 - 2027, enligt **bilaga 1, N224E08**.

Urvalskriterierna tillämpas från och med 1.10.2024 för att rangordna och bedöma ansökningar om ersättning till jordbrukare för icke-produktiva investeringar som inkommer till Ålands landskapsregering.

Beslutet fattas och urvalskriterierna fastställs i enlighet med 37 § landskapslagen (2023:17) om finansiering av landsbygdsnärings och 18 § landskapsförordningen (2024:57) om ersättning till jordbrukare för icke-produktiva investeringar.

Övervakningskommittén för Ålands strukturfondsprogram 2021 - 2027 och Ålands interventioner i Finlands CAP-strategiplan 2023 - 2027 har vid mötet den 28 november 2023 hörts om förslaget till urvalskriterierna. Övervakningskommittén godkände förslaget.

Landskapsregeringens urvalskriterier för icke-produktiva investeringar

I enlighet med artikel 79 i EU:s förordning om den gemensamma jordbrukspolitiken (Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115) ska den nationella förvaltande myndigheten, efter samråd med övervakningskommittén, fastställa urvalskriterier. Syftet med urvalskriterierna är att säkerställa likabehandling av sökanden, förbättra användningen av medel och rikta stödet i enlighet med målen för åtgärderna.

Allmänna principer

Vid urvalet av objekt som ska finansieras med ersättning för icke produktiva investeringar används urvalskriterier för att bedöma investeringsprojektets betydelse för miljön. Vid bedömningen av ett projekts betydelse för miljön ska vid beviljandet av ersättning för icke produktiva investeringar hänsyn tas till

- behovet av på förhand identifierade åtgärder på platsen,
- investeringens betydelse för jordbrukstes miljöskydd i det berörda området
- dimensionering och avgränsning av objektet,
- projektets beräknade effekt,
- projektets kostnadseffektivitet.

Fastställande av urvalskriterier

Ansökningarna som uppfyller de ersättningsberättigade kriterierna kommer att poängsättas med hjälp av de urvalskriterier som beskrivs nedan. Finansieringsbeloppet som är tillgängligt årligen fastställs i GJP-planen och ett årligt outputmål har fastställts för åtgärden. De ansökningar som har högst poäng kommer att finansieras i den utsträckning som det årliga anslaget tillåter, med beaktande av det årliga outputmålet. I praktiken kan vissa av de godkända investeringarna inte genomföras, vilket kan beaktas i antalet investeringar som finansieras. Poängsättningen görs utgående från ansökningarna och den plan som ingår i dem. På grundval av poängsättningen väljs de investeringar som har högst poäng ut för att finansieras inom ramen för anslaget. För att kunna godkännas måste ett projekt få minst tre poäng.

A. Åtgärd i CAP-strategiplanen: AX INV IP nat.res. Icke produktiva investeringar i hållbar skötsel av naturresurser

Sökanden ska i ansökan ange vilken den huvudsakliga målsättningen med investeringen är. Enligt den huvudsakliga målsättningen tillämpas två olika punkter i urvalskriterierna enligt följande.

- Om investeringens huvudsakliga målsättning är vattenskydd gäller urvalskriteriernas punkt a.
- Om investeringens huvudsakliga målsättning är att främja jordbruksnaturens mångfald gäller urvalskriteriernas punkt b.

Om det inte finns några underavsnitt i kriteriet tillämpas det på båda huvudmålen på samma sätt.

Kriterium 1. Hur väl har behovet av åtgärder i det beröra området identifierats i förväg.

3 poäng.

- a) Behovet av åtgärder i området har identifierats i åtgärdsplaner som har upprättats av Ålands landskapsregering utgående från utredningar och karteringar och på området behövs sådana åtgärder som ansökan gäller och området är beläget i ett avrinningsområde där vattnets status klassificeras som lägre än god.
- b) Behovet av åtgärder i området har identifierats i Förvaltningsplanen för de åländska vattnen eller i översiktsplaner för biologisk mångfald som Ålands landskapsregering har upprättat eller i annan plan som landskapsregeringen har upprättat och som baserar sig på undersökningar av lämpliga placeringar av våtmarker, tvåstegsdiken eller platser för att göra om diken i naturtillstånd och för området eller för områdets närområde finns en skötselplan för Natura-områden eller skyddade områden vars mål investeringen främjar.

2 poäng.

- a) Behovet av åtgärder i området har identifierats i åtgärdsplaner som Ålands landskapsregering har upprättat utgående från utredningar och karteringar och på området behövs sådana åtgärder som ansökan gäller.
- b) Behovet av åtgärder i området har identifierats i Förvaltningsplanen för de åländska vattnen eller i översiktsplaner för biologisk mångfald som landskapsregeringen har upprättat eller i annan plan som landskapsregeringen har upprättat och som baserar sig på undersökningar av lämpliga placeringar av våtmarker, tvåstegsdiken eller platser för att göra om diken i naturtillstånd.

1 poäng.

- a) Det finns ett expertutlåtande om behoven i området som givits av en annan än Ålands landskapsregering och i vilken det har konstaterats ett behov av sådana åtgärder som investeringen gäller för att främja vattenskyddet i jordbruket.
- b) Investeringen kompletterar den redan befintliga våtmarkskedjan eller dikessystem som gjorts om i naturtillstånd.

0 poäng.

- a) Området har inte ett identifierat behov av åtgärder som rör vattenskydd inom jordbruket eller planen innehåller inte tillräckligt med information för att bedöma behovet av åtgärder på området
- b) Investeringen kommer inte att öka den biologiska mångfalden i jordbruksområdet nämnvärt. På området finns redan rikligt med motsvarande livsmiljöer.

Kriterium 2. Vilken betydelse har investeringen för jordbrukstes miljöskydd i området

3 poäng.

- a) Åkermarkens andel av det ovanförliggande avrinningsområdet är minst 40 % och i det ovanförliggande avrinningsområdet finns en betydande belastning som förorsakas av jordbruket, till exempel en stor andel skiften på vilka gödsel, urin eller fraktioner som är separerade från dem sprids, eller det finns en betydande belastning av fasta partiklar från åkrarna.
- b) Området ligger i eller gränsar till ett Natura 2000-område eller ett annat skyddat område. Objektet ligger i ett område där det finns en relativt liten andel våtmarksmiljöer. Objektet kan avsevärt bidra till främjandet av hotade eller nära hotade våtmarksarter.

2 poäng.

- a) I det ovanför liggande avrinningsområdet är åkermarkens andel mellan 10 - 39 % och i det ovanförliggande avrinningsområdet finns en betydande belastning som förorsakas av jordbruket, till exempel en stor andel skiften på vilka gödsel, urin eller fraktioner som är separerade från dem sprids, eller det finns en betydande belastning av fasta partiklar från åkrarna.
- b) Objektet ligger i ett område där det finns en relativt liten andel våtmarksmiljöer. Objektet kan avsevärt bidra till främjandet av hotade eller nära hotade våtmarksarter.

1 Poäng.

- a) Investeringen kommer lokalt att avsevärt förbättra förebyggandet av erosion som förorsakas av jordbruket eller förhindra lokal näringsbelastning förorsakad av jordbruket.
- b) I området finns våtmarksmiljöer i någon mån, men investeringen skulle ändå främja jordbruksnaturens mångfald i området. Investeringen förväntas inte särskilt gynna hotade eller nära hotade våtmarksarter.

0 poäng.

- a) Investeringen bidrar inte till vattenskydd eller så är investeringen endast inriktad på föroreningar från punktkällor inom jordbruket. Eller så är planens kvalitet inte tillräcklig för att bedöma investeringens betydelse.
- b) Investeringen främjar inte den biologiska mångfalden eller på området finns redan rikligt med motsvarande livsmiljöer. Eller så är planens kvalitet inte tillräcklig för att bedöma investeringens betydelse.

Kriterium 3. Dimensionering och avgränsning av objektet

3 poäng.

- a) Objektets areal utgör över 1 procent av det ovanförliggande avrinningsområdets yta.
- b) Dimensioneringen och avgränsningen av objektet är ändamålsenlig för att åstadkomma en positiv effekt på jordbruksnaturens mångfald.

2 Poäng

- a) Projektets areal utgör under 1 procent av det ovanförliggande avrinningsområdets yta.
- b) Dimensioneringen av objektet främjar mångfalden, men det finns brister i dimensioneringen eller avgränsningen

1 poäng.

- a) Projektets areal utgör över 1 procent av det ovanförliggande avrinningsområdets yta, när även de kantområden som ingår i ett miljöåtagande om anläggning av gräsbevuxna skydds zoner inkluderas. Eller projektets yta utgör mindre än 0,5 procent av det ovanförliggande tillrinningsområdets yta, men projektet är relevant för den biologiska mångfalden, eller om områdets betydelse har fastställts i en översiktsplan, eller om man med fårans utformning avsevärt kan minska erosionen och transporten av fasta partiklar.
- b) Projektet främjar mångfalden när det gäller dess dimensionering men ur miljöskyddssynpunkt skulle det vara lämpligare att vid planeringen av området sträva efter ett vattenskydd som projektets huvudsakliga målsättning.

0 poäng.

- a) Projektet är inte tillräckligt för att det på ett betydande sätt skulle bidra till vattenskyddet inom jordbruket eller planens kvalitet är inte tillräcklig för att bedöma områdets dimensionering och avgränsning.
- b) Området är inte tillräckligt stort eller avgränsningen av området är inte ändamålsenligt för att främja mångfalden av jordbruksnaturen mer än vanligt.

Kriterium 4. Kvaliteten av projektets effekt

3 poäng.

Projektet har en betydande inverkan på dess huvudsakliga målsättning och är dessutom multifunktionellt, och investeringen skadar inte den omgivande markanvändningen:

- a) Investeringen kommer att bidra till vattenskydd och avsevärt till den biologiska mångfalden
- b) Investeringen främjar den biologiska mångfalden och främjar också avsevärt vattenskyddet

2 Poäng.

Effekten riktar sig enbart till det huvudsakliga målet a eller b, men effekten är betydande. Investeringen skadar inte den omgivande markanvändningen.

1 poäng

Inverkan på det huvudsakliga huvudmålet är inte särskilt betydande, men synergien med hänsyn till andra mål för miljö- och klimatvänligt jordbruk är lämplig. Investeringen skadar inte den omgivande markanvändningen.

0 poäng.

Projektet har endast en liten betydelse för vattenskyddet inom jordbruket eller för främjandet av jordbruksnaturens mångfald, eller så är investeringen skadlig för den omgivande markanvändningen. Eller så är planens kvalitet inte tillräcklig för att bedöma kvaliteten av projektets effekter.

Kriterium 5. Investeringens kostnadseffektivitet

3 poäng

En lämplig kostnadseffektiv genomförandemetod har valts för investeringsplanen. Kostnaden för investeringen är lämplig i förhållande till investeringens omfattning och mängden arbete och de åtgärder som anges i planen. Investeringen är kostnadseffektiv i förhållande till den effekt som ska uppnås och det identifierade behovet av åtgärder.

2 poäng

Den mest kostnadseffektiva genomförandemetoden har inte valts för investeringsplanen, men de val som har gjorts kan motiveras av områdets svåra läge, naturliga förhållanden, särskilda krav för ett säkert genomförande eller en betydande förbättring av investeringens effektivitet.

1 poäng

Den mest kostnadseffektiva metoden för genomförande har inte valts för investeringsplanen. De utvalda åtgärderna är i viss mån överdrivna i förhållande till investeringens omfattning och mängden arbete och mål som antecknats i planen. En liknande effekt skulle kunna uppnås till en lägre kostnad eller med mindre ansträngning än vad som föreslås i planen. Med investeringen kan dock fås en relativt bra effekt i förhållande till kostnaden.

0 poäng

De arbeten och/eller åtgärder som angetts i investeringsplanen är inte lämpliga för genomförandet av investeringen eller är orealistiska i förhållande till objektets dimensionering eller avsedda inverkan, eller så är planens kvalitet inte tillräcklig för att bedöma kostnadseffektiviteten.

B. Åtgärd i CAP-strategiplanen: AX INV IP mångfald – Icke produktiva investeringar för att främja naturens mångfald

Kriterium 1. Hur väl har behovet av åtgärder i det berörda området identifierats i förväg.

3 poäng.

Behovet av åtgärder i området har identifierats i översiktsplaner för biologisk mångfald som upprättats av Ålands landskapsregering eller i annan plan som upprättats av landskapsregeringen och som baserar sig på undersökningar. Åtgärdsplaner har upprättats för området.

2 poäng.

Behovet av åtgärder i området har identifierats i översiktsplaner för biologisk mångfald som upprättats av Ålands landskapsregering eller i annan plan som upprättats av landskapsregeringen och som baserar sig på undersökningar.

1 poäng.

Det finns ett expertutlåtande om behoven i området som givits av en annan än Ålands landskapsregering och i vilken det har konstaterats ett behov av sådana åtgärder för att främja den biologiska mångfalden som investeringen gäller.

0 poäng.

Det berörda området är inte inventerat eller området är inventerat men det har inte konstaterats några behov av åtgärder i området.

Kriterium 2. Vilken betydelse har projektet för den biologiska mångfalden

3 poäng.

Projektet kan avsevärt bidra till främjandet av hotade eller nära hotade arter.

2 poäng.

Inom det berörda området finns skyddsvärda biotoper, vårdbiotoper eller andra särskilda biologiska värden som gynnas av projektet. Projektet kan i någon mån även gynna hotade eller nära hotade arter.

1 Poäng.

I det berörda området finns potentiella vårdbiotoper eller värdefulla habitat som gynnas av projektet. Projektet förväntas inte särskilt gynna hotade eller nära hotade arter.

0 poäng.

Projektet främjar inte i någon större utsträckning den biologiska mångfalden. Eller planens kvalitet är inte tillräcklig för att bedöma investeringens betydelse.

Kriterium 3. Dimensionering och avgränsning av objektet, objektets placering

3 poäng.

Dimensioneringen och avgränsningen av objektet är ändamålsenlig för att åstadkomma en positiv effekt på jordbruksnaturens mångfald. Projektets storlek är både areal- och arbetsmässigt rimlig. Området finns på en framträdande plats i kulturlandskapet. Projektet stärker de ekosystemtjänster som jordbruket producerar.

2 Poäng

Dimensioneringen och avgränsningen av objektet är ändamålsenlig för att åstadkomma en positiv effekt på jordbruksnaturens mångfald. Projektets storlek är både areal- och arbetsmässigt rimlig. Området finns inte på en framträdande plats i kulturlandskapet.

1 poäng.

Dimensioneringen och avgränsningen av objektet främjar inte nämnvärt den biologiska mångfalden. Området finns på en framträdande plats i kulturlandskapet och investeringen bidrar till att bevara det öppna kulturlandskapet. Projektet stärker de ekosystemtjänster som jordbruket producerar.

0 poäng.

Området är inte tillräckligt stort eller avgränsningen av området är inte ändamålsenligt för att främja mångfalden av jordbruksnaturen. Området finns inte på en framträdande plats i kulturlandskapet.

Kriterium 4. Kvaliteten av projektets effekt

3 poäng.

Projektet har en betydande inverkan på jordbruksnaturens biologiska mångfald och det öppna kulturlandskapet.

2 Poäng.

Projektet har en betydande inverkan på jordbruksnaturens biologiska mångfald. Projektet bidrar inte till att bevara ett öppet kulturlandskap (området är avlagset beläget).

1 poäng

Projektet har endast en liten inverkan på jordbruksnaturens biologiska mångfald, men synergien med hänsyn till andra mål för miljö- och klimatvänligt jordbruk är lämplig. Projektet har en betydelse för det öppna kulturlandskapet.

0 poäng.

Projektet har endast en liten inverkan på jordbruksnaturens mångfald. Projektet bidrar inte till att bevara ett öppet kulturlandskap (området är avlagset beläget). Eller så är planens kvalitet inte tillräcklig för att bedöma kvaliteten av projektets effekter.

Kriterium 5. Investeringens kostnadseffektivitet

3 poäng

En lämplig kostnadseffektiv genomförandemetod har valts för investeringsplanen. Kostnaden för investeringen är lämplig i förhållande till investeringens omfattning och mängden arbete och de

åtgärder som anges i planen. Investeringen är kostnadseffektiv i förhållande till den effekt som ska uppnås och det identifierade behovet av åtgärder.

2 poäng

Den mest kostnadseffektiva genomförandemetoden har inte valts för investeringsplanen, men de val som har gjorts kan motiveras av områdets svåra läge, naturliga förhållanden, särskilda krav för ett säkert genomförande eller en betydande förbättring av investeringens effektivitet.

1 poäng

Den mest kostnadseffektiva metoden för genomförande har inte valts för investeringsplanen. De utvalda åtgärderna är i viss mån överdrivna i förhållande till investeringens omfattning och mängden arbete och mål som antecknats i planen. En liknande effekt skulle kunna uppnås till en lägre kostnad eller med mindre ansträngning än vad som föreslås i planen. Med investeringen kan dock fås en relativt bra effekt i förhållande till kostnaden.

0 poäng

De arbeten och/eller åtgärder som angetts i investeringsplanen är inte lämpliga för genomförandet av investeringen eller är orealistiska i förhållande till objektets dimensionering eller avsedda inverkan, eller så är planens kvalitet inte tillräcklig för att bedöma kostnadseffektiviteten.